

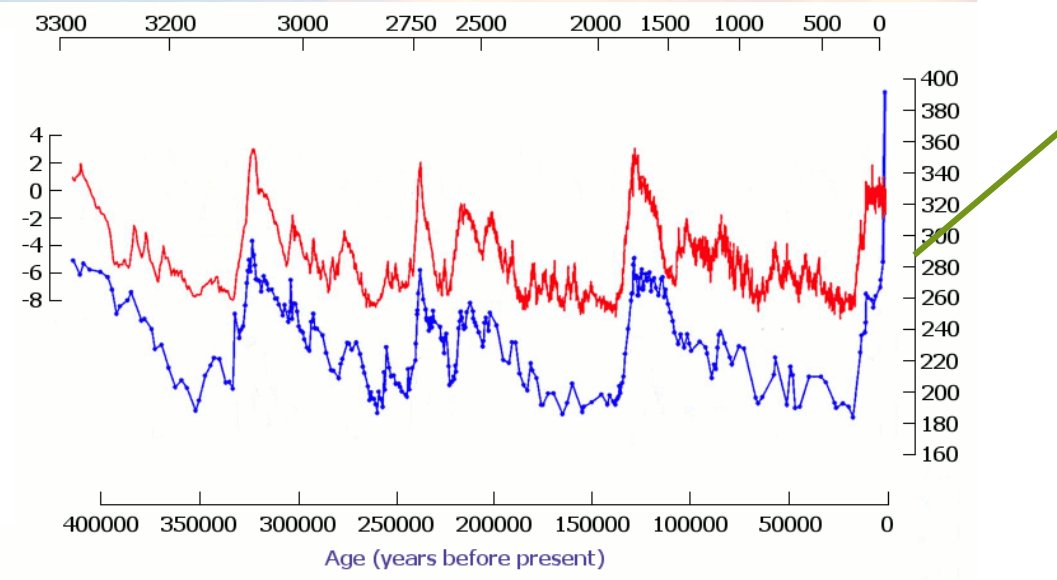

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE ŞEHİRLER

ÖMER ÖZTÜRK
İklim Değişikliği Dairesi Başkanlığı

Artan Sera Etkisi= Küresel Isınma Dünyamızı Tehdit Ediyor

Karbon dioksit (CO₂) ve **Ortalama Sıcaklık** ilişkisi
(Vostok Buzulu- 400.000 yıl öncesinden günümüz)

Sanayi Devrimi'nden sonra sera gazlarının miktarı önemli derecede arttı.

280 ppm

Sanayi Devrimi'nden önceki CO2 konsantrasyonu

400 ppm

Mayıs 2015

0.9 °C

1901-2011 arası **ortalama sıcaklık artışı**

5°C

Buzul Çağı ile **günümüz** dünyasında ortalama **sıcaklık farkı**

Kaynak: <http://www.preearth.net/phpBB3/viewtopic.php?f=16&t=23>

HÜKÜMETLERARASI İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ PANELİ (IPCC)

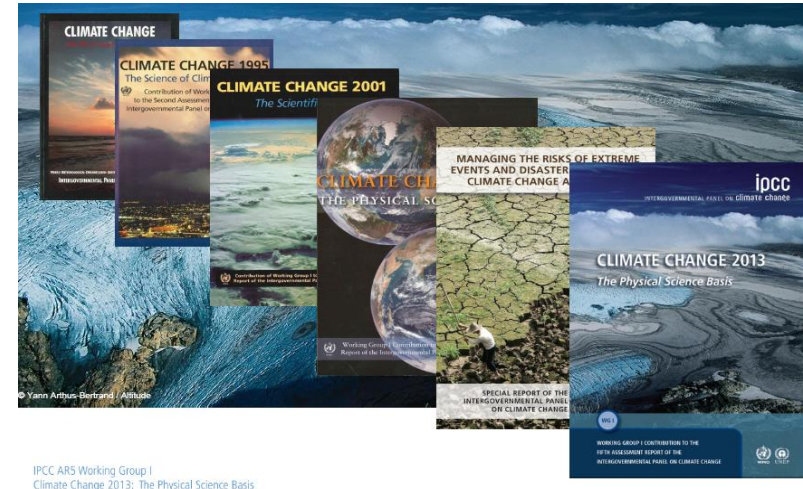

Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin 5. Değerlendirme Raporuna göre;

Rapora göre, “1951 – 2010 döneminde küresel sıcaklıklardaki artış, kesin olarak (%95 - %100 ihtimalle) insan etkinliklerinden kaynaklanmaktadır.”

1901-2011 yılları arasında küresel sıcaklıklarda yaklaşık 0.9°C artış görüldüğünü ortaya koyan raporda, ortalama yüzey sıcaklıklarının sanayi devrimi öncesine göre 2°C yüksek olduğu belirtiliyor.

**“Bu gezegendeki hiç kimse iklim değişikliğinin etkilerinden kaçamayacak”
Mart 2014**

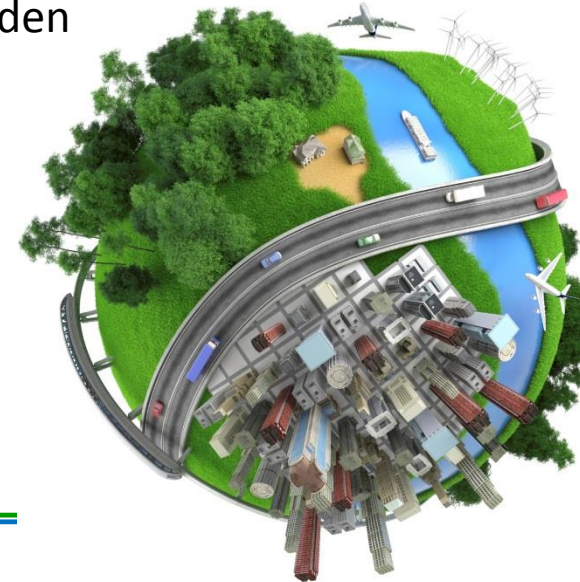

IPCC AR5 Working Group I
Climate Change 2013: The Physical Science Basis

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE KENTLER

- ✚ **2011 yılı** Birleşmiş Milletler (BM) Nüfus Fonu verilerine göre **dünya nüfusu 7 milyar kişiye** ulaşmıştır.
- ✚ Bu nüfusun **%50'si kentlerde** yaşamaktadır.
- ✚ **2025'te** bu oran **%65'e** varacaktır.
- ✚ **BM Habitat** verilerine göre **kentler**,
 - dünyadaki **enerji tüketiminin yaklaşık %75'**inden
 - iklim değişikliğine neden olan küresel **sera gazı emisyonlarının da %80'**ininden sorumludur.

Eski Dönem

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi

- 1992 yılında Rio'da kabul edildi.
- 1994 yılında yürürlüğe girdi.
- Günümüz itibariyle 195 ülke ve Avrupa Birliği Sözleşmeye taraf olmuştur.
- Sözleşmenin ekleri: Ek-1, Ek-2 ve Ek-1 Dışıdır.
- Türkiye, Sözleşmeye 2004 yılında taraf olmuştur. Sözleşmenin Ek-1 listesinde yer almaktadır.

Kyoto Protokolü

- Sözleşmenin uygulama aracıdır.
- 1997 yılında kabul edildi.
- 2005 yılında yürürlüğe girdi.
- Günümüz itibariyle 191 ülke ve Avrupa Birliği Protokole taraftır.
- Protokolün ekleri: Ek-A, Ek-B
- Protokolün Yükümlülük dönemleri
 - Birinci Yükümlülük Dönemi (2008-2012)
 - İkinci Yükümlülük Dönemi (2013-2020)
- Türkiye, Protokole 2009 yılında taraf olmuştur.

Türkiye birinci ve ikinci yükümlülük dönemlerinde emisyon azaltım taahhüdü almamıştır.

İklim Değişikliği ile mücadelede başlangıç noktası etkili ve kapsayıcı yeni uluslar arası **PARİS ANLAŞMASI**

- Küresel ölçekte çok büyük bir başarı
- 150 devlet başkanının katılımı ile başlayan zirve, uluslararası gündemde en üstte yer aldı ve alıyor

PARİS ANLAŞMASI

- Sözleşmenin uygulama aracı niteliğindedir.
- 5 yıl süren müzakereler sonucunda 12 Aralık 2015 tarihinde Türkiye'nin dahil olduğu 195 ülkenin oybirliği ile Paris'te kabul edilmiştir.
- Anlaşma, küresel emisyonların en az % 55'ini temsil eden en az 55 ülkenin imzalamasından sonraki otuzuncu günde yürürlüğe girecektir.
- 2020 yılında Kyoto Protokolünün uygulama döneminin sona ermesinin ardından Anlaşmanın uygulamaya geçecektir.

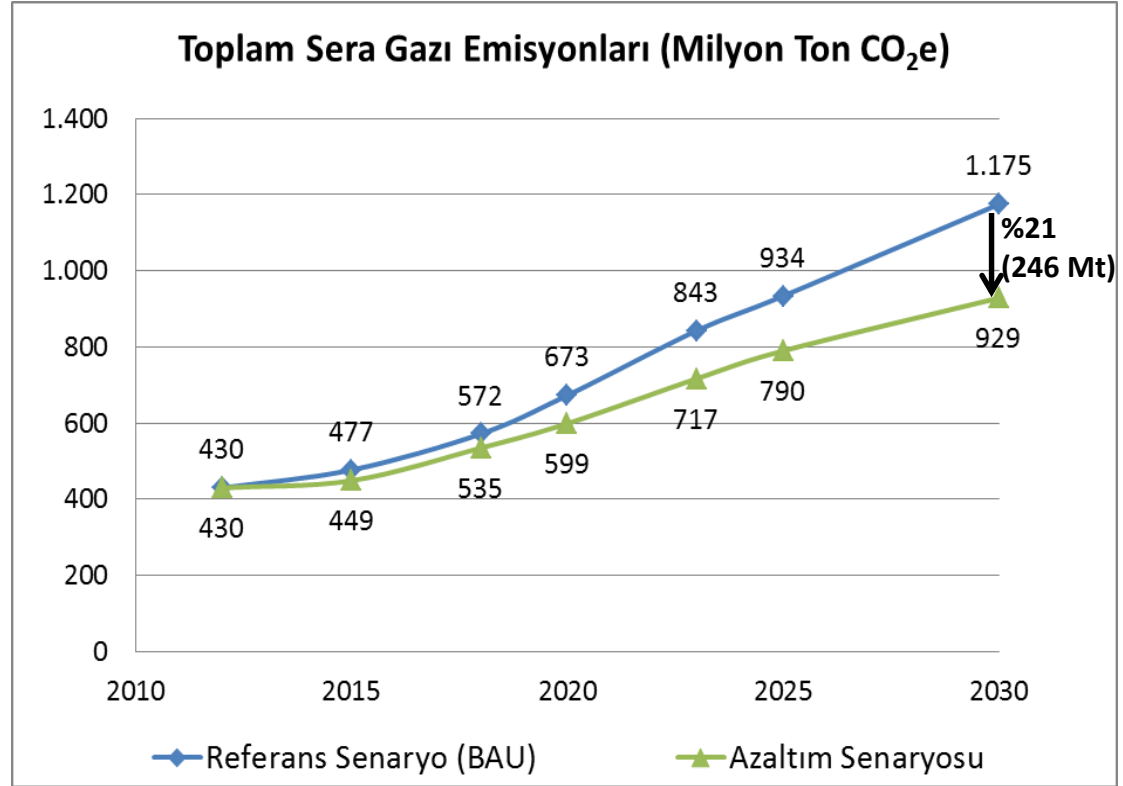
Paris Anlaşmasının getirdikleri:

- Ana iklim sözleşmesi olan Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesinin ülkelerin gelişmişlik düzeyine göre sıralandığı eklerine (Ek-1, Ek-2, Ek-dışı) hiçbir atıf bulunmamaktadır.
- “gelişmiş ülke” ve “gelişmekte olan ülke” ifadeleri kullanılmıştır.
 - Hangi ülkelerin gelişmiş, hangi ülkelerin ise gelişmekte olan ülke kategorisinde yer aldığı netliğe kavuşturulmamıştır.
- Küresel ortalama sıcaklık artışının sanayileşme öncesi döneme göre 2 C derecenin oldukça altında tutulması ve sıcaklık artışının 1,5 C derece ile sınırlandırılması yönünde çaba sarf edilmesi hükmü yer almaktadır.
- Ulusal katkı niyetlerinin çerçevesi, her ülkenin kendi şartlarına göre belirleyeceği bir çerçevede sunmasına imkan tanıyacak şekilde kabul edilmiş olup, ülkemiz açısından son derece olumlu değerlendirilmektedir.

TÜRKİYE'NİN ULUSAL KATKI BEYANI

Ülkemiz 30 Eylül 2015 tarihinde ulusal katkı beyanını Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Sekreteryası'na sunmuştur.

**İklim Değişikliği Dairesi
Başkanlığı**

**Politika ve Strateji
Geliştirme Şube
Müdürlüğü**

**Sera Gazlarının
İzlenmesi ve Emisyon
Ticareti Şube
Müdürlüğü**

**Ozon Tabakasının
Korunması Şube
Müdürlüğü**

**İklim Değişikliğine Uyum
Şube Müdürlüğü**

- İklim değişikliğinin zararlı etkilerinin önlenmesi için **gerekli tedbirlerin alınması**,
- yapılacak çalışmaların **daha verimli** olabilmesi,
- kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları arasında **koordinasyon** ve **görev dağılımının** sağlanması ve ülkemizin şartları da dikkate alınarak uygun iç ve dış **politikaların belirlenmesi** amacıyla 2001/2 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile oluşturulmuştur.(2010/18)

Çevre ve Şehircilik Bakanı'nın başkanlığında

- Dışişleri Bakanlığı,
- Kalkınma Bakanlığı,
- Maliye Bakanlığı,
- Sağlık Bakanlığı,
- Ulaştırma Bakanlığı,
- Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı,
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı,
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı,
- Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile
- Hazine Müsteşarlığının müsteşar düzeyinde temsilcileri,
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı ve
- Türk Sanayici ve İşadamları Derneği (TÜSİAD) Genel Sekreterinden oluşur.

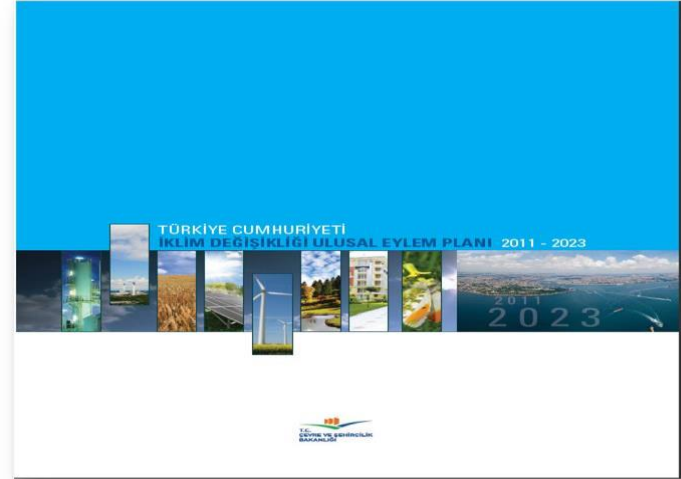
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI (İDEP)

☀ Sera Gazı Emisyonu Kontrolü

- ☀ Enerji Sektörü
- ☀ Bina Sektörü
- ☀ Ulaştırma Sektörü
- ☀ Sanayi Sektörü
- ☀ Tarım Sektörü
- ☀ Atık Sektörü
- ☀ Arazi Kullanımı ve Ormancılık Sektörü

☀ İklim Değişikliğine Uyum

- ☀ Su Kaynakları Yönetimi
- ☀ Tarım Sektörü ve Gıda Güvencesi
- ☀ Ekosistem Hizmetleri, Biyolojik Çeşitlilik ve Ormancılık
- ☀ Doğal Afet Risk Yönetimi
- ☀ İnsan Sağlığı

Sektör	Koordinatör Kurum	Eylem Sayısı
Enerji	ETKB	42
Binalar	ÇŞB	40
Sanayi	BSTB	31
Ulaştırma	UDHB	75
Atık	ÇŞB	23
Tarım	GTHB	47
Arazi Kullanımı ve Ormancılık	OGM	55
Sektörler Arası Ortak Konular	ÇŞB	57
Uyum	DSİ	171
TOPLAM		541

☀ **Belediyeler (Toplam 43 eylem)**

- ☀ Arazi Kullanımı ve Ormancılık Sektörü 6
- ☀ Atık Sektörü 14
- ☀ Bina Sektörü 1
- ☀ Ulaştırma Sektörü 17
- ☀ Uyum Bölümü 5

☀ **Büyükşehir Belediyeleri (Toplam 47 eylem)**

- ☀ Arazi Kullanımı ve Ormancılık Sektörü 6
- ☀ Atık Sektörü 15
- ☀ Bina Sektörü 1
- ☀ Ulaştırma Sektörü 18
- ☀ Uyum Bölümü 7

İDEP – Ulaştırma ve Atık Sektörleri

AMAÇ U2. KENTSEL ULAŞIMIN SÜRDÜRÜLEBİLİR ULAŞIM İLKELERİ DOĞRULTUSUNDA YENİDEN YAPILANDIRILMASI

HEDEF U2.1. Kentiçi ulaşımda, bireysel araç kullanımından kaynaklı emisyon artış hızının sınırlandırılması

Eylem Alanı	Eylemler	Süre	Yan Faydalar	Çıktılar ve Performans Göstergeleri	Sorumlu/ Koordinatör Kuruluş	İlgili Kuruluşlar
Eylem Alanı U2.1.1. Toplu taşıma hizmetinin geliştirilmesi ve iyileştirilmesi	U2.1.1.1. Hizmet kalitesinin artırılması için sektör çalışanlarına hizmet içi eğitim verilmesi	2012-2016	Erişim/ulaşım olanaklarının toplumun her kesimi için artırılması	Hizmet içi eğitimler, işletme rehberleri, Müşteri memnuniyeti ölçüm ve izleme sistemi	Belediyeler	STK'lar, Tüketici Birlikleri

AMAÇ A1. ETKİN ATIK YÖNETİMİNİN SAĞLANMASI

HEDEF A1.1. 2005 yılı baz alınarak düzenli depolama tesislerine kabul edilecek biyobozunur atık miktarının, 2015 yılına kadar ağırlıkça %75'ine, 2018 yılına kadar %50'sine, 2025 yılına kadar %35'ine indirilmesi

Eylem Alanı	Eylemler	Süre	Yan Faydalar	Çıktılar ve Performans Göstergeleri	Sorumlu/ Koordinatör Kuruluş	İlgili Kuruluşlar
Eylem Alanı A1.1.1. Belediyeler/Belediye Birlikleri tarafından Entegre Atık Yönetim Planları'nın (EAYP) hazırlanarak uygulamaya konulması	A1.1.1.1. Park bahçe ve organik atıkların envanterinin çıkarılması, geri kazanım çalışmalarının yapılması ve bunların EAYP'ye entegre edilmesi	2011-2020	Biyobozunur atık miktarının azaltılması, Sürdürülebilirliğin sağlanması, Doğal kaynakların korunması, AB'ye uyum	Park bahçe ve organik atıkların envanter raporu, Park, bahçe ve organik atıkların bertaraf raporu	Belediyeler, Belediye Birlikleri	ÇŞB
	A1.1.1.2. Katı atık toplama, taşıma ve bertaraf sisteminin en az mesafe kat edecek şekilde optimizasyonunun yapılması ve atıkların bertaraf tesisine taşıma mesafesi ve taşıma koşullarının uygun olmadığı bölgelere aktarma istasyonlarının kurularak EAYP'ye işlenmesi	2013-2020	İnsan sağlığı, ekonomiye katkı, Sürdürülebilirliğin sağlanması, Doğal kaynakların korunması, AB'ye uyum	Atık toplama ve nakliyesi güzergah optimizasyon çalışması sonuçları, Aktarma istasyonu sayısı	Belediyeler, Belediye Birlikleri	ÇŞB

Amaç

2023 yılına kadar uygulanacak olan İDEP’te yer alan eylemlerin,

- ☀ Gerçekleşme durumunu
- ☀ Uygulanma sürecinde yaşanan olumlu ve olumsuz gelişmeleri
- ☀ Uygulanmasına ilişkin değerlendirme ve çözüm önerilerini

tespit etmek ve yapılan değerlendirmelere göre gerekirse İDEP’i revize etmek

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI (İDEP)
İZLEME VE DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Farkındalık Geliştirme Projesi

- Eğitim bileşeni kapsamında 16 ilde (Kocaeli, Eskişehir, Denizli, Manisa, Antalya, Mersin, Niğde, Kastamonu, Çorum, Rize Erzurum, Erzincan, Gaziantep, Kahramanmaraş, Malatya ve Şanlıurfa) anaokulundan başlayarak eğitim öğretimin her kademesindeki öğrenciler ile öğretmen ve öğretmen adaylarının farkındalığını ve bilgi düzeyini artırmak amacıyla iklim değişikliği konulu seminerler, eğitim programları, bilim kampları, yarışmalar ve çeşitli etkinlikler düzenlenecektir.
- Yerel Yönetimlerin Kapasitelerinin Geliştirilmesi Bileşeni kapsamında ise 14 ilde (Ankara, Konya, Kayseri, Bursa, Kocaeli, Sakarya, İstanbul, Antalya, Hatay, Adana, Trabzon, Samsun, Çanakkale ve Lefkoşa) belediyeler ve yerel ölçekte kamu kurumları ile özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının iklim değişikliği ile mücadele kapasitesinin ve farkındalık düzeyinin geliştirilmesi amacıyla seminerler, eğitimler, toplantılar vb. etkinlikler düzenlenecektir.

DESTEKLERİMİZ

- 1) ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN GİDERİLMESİ TALEPLERİ
- 2) ÇÖP TOPLAMA ARACI TALEPLERİ
- 3) VİDANJÖR ARACI TALEPLERİ
- 4) ARAZÖZ ARACI TALEPLERİ
- 5) YOL SÜPÜRME ARACI TALEPLERİ
- 6) ÇÖP KONTEYNERİ TALEPLERİ
- 7) KATI ATIK TESİSİ PROJESİ TALEPLERİ
- 8) ATIKSU ARITMA TESİSİ PROJESİ TALEPLERİ
- 9) BİSİKLET YOLU PROJESİ TALEPLERİ
- 10) MÜŞAVİRLİK HİZMETİ TALEPLERİ
- 11) DERİN DENİZ DEŞARJİ PROJESİ TALEPLERİ
- 12) KANALİZASYON PROJESİ TALEPLERİ

«ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN GİDERİLMESİ» , «MÜŞAVİRLİK HİZMETLERİ»
VE «ÇÖP KONTEYNERİ» TALEPLERİ İÇİN BAŞVURU DOSYASINDA BULUNMASI
GEREKEN EVRAKLAR

(BU BÖLÜME BELEDİYENİN ANTETİ YAZILACAK)

SAYI :
KONU : Çevre Kirliliğinin Giderilmesi

1) TALEP EDEN
KURUMUN BAKANLIĞA
HİTABEN YAZISI

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞINA
(Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü)

Belediyemiz sınırları içinde oluşan ve ciddi boyutlara ulaşan çevre kirliliğinin giderilerek halk sağlığının korunması amacıyla Bakanlığınızdan şartlı nakdi yardım talebinde bulunuyoruz. Gerekli belgeler ekte sunulmuştur.

Gereğinin yapılması hususunu arz ederim.

.....
Belediye Başkanı

İnternet adresi:
(www.cygm.gov.tr adresinde
Güncel Belgeler / Yönetim
Hizmetleri ve Finansman / [Çevre
kirliliğinin giderilmesi amaçlı
Şartlı Nakdi Yardım
başvurularında gerekli evraklar](#))

EKLER :

- Encümen Kararı
- Gerekçe Raporu
- Yaklaşık Maliyet Tablosu
- Protokol
- Taahhütname

«BİSİKLET YOLU» PROJESİ TALEPLERİ İÇİN BAŞVURU DOSYASINDA BULUNMASI GEREKEN EVRAKLAR

💧 BİSİKLET YOLU PROJELERİ İÇİN ;

1) Encümen kararı

* (Yardım talebine ilişkin olacak, mali yetersizlik ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan yardım talep edildiği vurgulanacak, talep edilen yardım miktarı belirtilecek)

2) Taahhütname

*İnternet adresi: (www.cygm.gov.tr adresinde Güncel Belgeler / Yönetim Hizmetleri ve Finansman / Şartlı Nakdi Yardım İçin İstenilen Belgeler)

3) Protokol

*İnternet adresi: (www.cygm.gov.tr adresinde Güncel Belgeler / Yönetim Hizmetleri ve Finansman / Şartlı Nakdi Yardım İçin İstenilen Belgeler)

4) Gerekçe Raporu

* (Projenin gerekçeleri belirtilecek, şu andaki durum ne, proje gerçekleşirse neler elde edilecek vb)

💧 NOT: 03.11.2015 tarihli ve 29521 sayılı resmi gazetede «Şehir içi yollarda bisiklet yolları, bisiklet istasyonları ve bisiklet park yerleri tasarımına ve yapımına dair yönetmelik» yayımlanmış olup, bu bağlamda Bisiklet Yolu Proje başvuru ve onaylanma sürecinin hangi kurum tarafından gerçekleştirileceğine dair çalışmalar devam etmektedir. Dolayısıyla istenilen belge vb. durumlar, süreç neticeleninceye kadar bekletilecektir.

ÖMER ÖZTÜRK

İklim Değişikliği Dairesi Başkanlığı

Tel: +90 312 586 30 05

Faks: +90 312 474 03 35

E-posta: omer.ozturk@csb.gov.tr

www.csb.gov.tr

Dinlediğiniz için teşekkür ederim...